FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş–Bolyai, Cluj–Napoca
1.2 Facultatea	de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	de Teologie Greco-Catolică Cluj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licenţă
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**KLR0022 ECLEZIOLOGIE**						
2.2 Titularul activităţilor de curs	lect. dr. Simona Ştefana Zetea						
2.3 Titularul activităţilor de seminar	lect. dr. Simona Ştefana Zetea						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					20
Tutoriat					6
Examinări					4
Alte activităţi:					0

3.7 Total ore studiu individual	70
3.8 Total ore pe semestru	126
3.9 Numărul de credite	5

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competenţe	• Cunoştinţe teologice • Abilităţi de cercetare

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• urmând principiile pedagogiei participative, cursul va avea uneori caracter interactiv, urmând a fi cel puţin parţial construit prin parteneriatul dascăl-studenţi (prin dialog, dezbatere, împărtăşirea rezultatelor unor lecturi sau reflecţii)
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	• studenţii vor fi încurajaţi să contribuie la asimilarea şi consolidarea conţinuturilor construite sau prezentate la curs, prin lectură individuală, uneori ghidată, alteori liber aleasă (prin intermediul a diverse publicaţii de specialitate în format clasic sau electronic), prin urmărirea unor documentare, filme etc.; fiindcă tematica se pretează la aceasta, vor fi îndemnaţi să o aprofundeze şi prin reflecţii personale • rezultatele documentării sau reflecţiei vor fi împărtăşite în grupa de studiu în cadrul seminarului prin referate, discuţii, dezbateri, prezentări în format power point şi altele

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	• înţelegerea şi cunoaşterea unor noţiuni şi teme de ecleziologie • capacitatea de a opera creativ cu noţiunile asimilate în procesul de studiu • capacitatea de a trata în mod argumentat şi independent o temă de ecleziologie • disponibilitatea în abordarea aspectelor teoretice şi practice ale disciplinei • cunoaşterea şi înţelegerea importanţei studiilor teologice în viaţa eclezială şi socială • asumarea de roluri şi iniţiative orientate spre punerea în practică a valorilor asimilate la curs şi seminar • participarea la propria dezvoltare profesională • deprinderi de cercetare în domeniul teologiei
Competenţe transversale	• abilitatea de a comunica eficace, oral şi în scris (de a asculta şi înţelege, de a avea un discurs clar şi coerent, de a persuada, de a socializa) • abilitatea de a lucra individual, în chip responsabil şi profesionist • abilitatea de a munci în echipă, respectând alteritatea • aptitudinea de a fi adaptabil, flexibil, deschis la nou; abilităţi de management al timpul • abilităţi de utilizare a tehnologiei informaţiei şi comunicării

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• asimilarea unor noţiuni şi teme de ecleziologie (v. conţinuturi) şi dobândirea capacităţii de a opera critic cu ele
7.2 Obiectivele specifice	• înţelegerea evoluţiei istorice a reflecţiei ecleziologice şi abordării actuale a tematicii aferente în Biserica catolică • însuşirea unui limbaj specific domeniului, a pricipiilor şi metodelor disciplinei • încurajarea studenţilor spre a reflecta pe marginea temelor studiate, corelându-le cu probleme concrete • dobândirea sau consolidarea unor deprinderi de cercetare • asimilarea unor competenţe transversale

8. Conţinuturi

8.1 Curs		**Metode de predare**	**Observaţii**
C 1	**Introducere** ***Conţinuturi*** - definirea ecleziologiei; arie de interes - ekklèsia; o realitate social-istorică; de ce este necesară o instituţie în domeniul religios? - o posibilă reflecţie critică asupra Bisericii? aportul ştiinţelor umaniste; criteriile proprii teologiei - credem... în Biserică ***Bibliografie*** Hoffmann 1986 (Église), p. 57-82; 125-129 Mărtincă 2002, p. 262-264 Nicolas 1985, p. 581 Zoffoli 1994, p. 163-164; 182-183	- predare participativă - discuţii, reflecţii, dezbateri	
C 2	**Originea Bisericii** ***Conţinuturi*** - premise: omenirea păcătoasă şi nevoia unui Mântuitor; structura Bisericii - înrădăcinarea Bisericii în lucrarea lui Isus; Ekklèsia în Vechiul Testament; curentele şi partidele existente în Israel în timpul activităţii lui Isus; predicarea şi lucrarea lui Isus; evenimentul pascal, naşterea şi constituirea	- predare participativă - discuţii, reflecţii	

	Bisericii - Biserica în istorie: de la comunitatea din Ierusalim la Biserica neamurilor; de la Biserica apostolică la cea post-apostolică; Biserica, mijlocitoare a prezenţei lui Cristos ***Bibliografie*** Hoffmann 1986 (Église), p. 83-125 Nicolas 1990, p. 251 Zoffoli 1994, p. 609-612		
C 3	**Reflecţia teologică asupra Bisericii** ***Conţiunuri*** - reflecţia teologică asupra Bisericii; o posibilă dezvoltare a ecleziologiei? - ecleziologia Noului Testament şi a comunităţii primare; ecleziologia patristică; legalizarea creştinismului şi influenţa sa asupra ecleziologiei; marea schismă şi ecleziologia; ecleziologia medievală; Reforma şi ecleziologia catolică; ecleziologia secolului al XIX-lea; Enciclica Mystici Corporis - ecleziologia conciliului Vatican II; Biserica – poporul lui Dumnezeu; Biserica – trup al lui Cristos; Biserica – sacrament al lui Cristos; „extra Ecclesiam nulla salus?”; Biserica este comuniune ***Bibliografie*** LG 2; 14-17 Mărtincă 2002, p. 256-278 Zoffoli 1994, p. 635-637	- predare participativă - discuţii, schimb de idei	
C 4	**De la Biserica universală la Biserica locală** **Conţinuturi** - de la ecleziologia „societăţii perfecte” la cea a comuniunii - Vatican II şi teologia Bisericii locale; - organizarea teritorială a bisericilor locale: dieceza şi parohia ***Bibliografie*** AA 26 AG, § 4; 10; 15; 22 Bailby 1961, p. 9-12. CD 5; 11; 27; 36-38 Legrand 1986, p. 145-178 LG 4; 13; 23; 26 Mărtincă 2002, p. 299-304 PO 5; 7 SC 41-42 Thabor, p. 34; 50. UR 4	- predare interactivă - discuţii, reflecţii	
C 5-6	**Structura ierarhică a Bisericii** ***Conţinuturi*** - Cristos capul – trupul lui Cristos; Spiritul, sufletul Bisericii; o instituţie religioasă supranaturală - Biserica are o ierarhie sau este o ierarhie?; ceea ce în mod comun denumim ierarhie este o putere în Biserică?; la ce bun o ierarhie? - misiunea episcopilor, preoţilor, diaconilor; întreita misiune a ierarhiei: a învăţa, călăuzi, sfinţi - probleme spinoase: celibatul sacerdotal, sacerdoţiul	- predare participativă - discuţii, reflecţii	

	femeilor, problema vocaţiei ***Bibliografie*** Ammicht-Quinn 2006, p. 22-23 Ioan Paul al II lea-EE, 35; 42-43 Ioan Paul al II-lea 1999, 44-51 Legrand 1986, p. 232-268; 315-316 Mărtincă 2002, p. 304-318 Pié-Ninot 2008, p. 326-333; 339-343; PO 16 Radcliffe 2000, p. 103 Ratzinger-Messori 1985, 108-114 Zoffoli 1994, p. 613-621; 639-674		
C 7-8	**Locul şi rolul laicilor catolici în Biserică şi lume** ***Conţinuturi*** - deschiderea Bisericii faţă de laici – momentul Vatican II; comuniunea bisericească; misiunea – rod al comuniunii; preoţia baptismală – o vocaţie distinctă de cea sacerdotală; o chemare specifică; înflorirea mişcărilor laice, un semn de speranţă pentru viaţa Bisericii - apostolatul laicilor; laicii – lumina lumii...; chemarea la sfinţenie trăită în lume; slujiri, carisme şi alte forme de participare a laicilor la viaţa Bisericii; parte a Bisericii evanghelizatoare - ... sarea pământului; angajamentul social; promovarea demnităţii umane; apărarea vieţii şi a altor drepturi umane; familia, primul loc al angajamentului social; iubire şi solidaritate; angajamentul politic ***Bibliografie*** AA Balthasar 1979, p. 7 8; 13 16 Bişoc 2003, 2.1-2.4 CA 26 30; 34; 38 CBC 873; 898 900; 901 911 Giussani 1993, p. 33 40; 46; 49-50 GS 62 Ioan Paul al II lea 1987, 1 6 Ioan Paul al II lea 1988, 1-63 IQC Lazzati 1989, p. 47 56 LG, § 30-47 LTC, § 1 10 NPCL Rouet 2002 Strafford 2000	- predare participativă - discuţii, dezbatere	
C 9	**Biserica una. Comuniunea între Biserici** ***Conţinuturi*** - comuniunea între biserici/ primatul roman; comuniunea între Biserici în antichitatea creştină; primatul, Roma şi patriarhatele - primatul petrin; o relaţie privilegiată: Isus-Petru; o întâietate recunoscută timpuriu; Mt 16,13-19; In 21,15-19; primatul petrin în primele veacuri; succesiunea primatului lui Petru, pecete a unităţii; primatul papilor şi tradiţia; Vatican I şi primatul papal; primat şi colegialitate episcopală la Vatican II	- predare interactivă - discuţii, reflecţii	

	- câteva expresii instituţionale ale comuniunii: conciliile ecumenice, patriarhatele, conferinţele episcopale, reuniunile conferinţelor episcopale, conciliile particulare, sinoadele de pe lângă papă, primatul papal ***Bibliografie*** Legrand 1986, p. 275-304; 311-329 LG 12; 22; 25 Zoffoli 1994, p. 173-186		
C 10	**Biserica împărţită, dialogul ecumenic, idealul unităţii** ***Conţinuturi*** - de la schisme la dialog ecumenic; schismele Bisericii antice; marea schismă; schismele occidentale; mişcarea ecumenică - principalele controverse şi dialogul ecumenic; puncte comune... şi mai puţin comune; tipurile Bisericilor angajate în dialogul ecumenic; Biserica catolică/ Biserica ortodoxă; Biserica catolică/ Biserica protestantă - caracterul eclezial al Bisericilor non-catolice din perspectiva dialogului ecumenic; idealul unităţii ***Bibliografie*** GS 91-92 EE 30-32;54 NMI 12; 48 Hoffmann 1986 (Recomposition), p. 349-371 UR	- predare participativă - discuţii, reflecţii, dezbateri	
C 11	**Proprietăţile Bisericii. „Una, sfântă, catolică şi apostolică...”** ***Conţinuturi*** - Biserica este apostolică, una, sfântă, catolică - câteva paradoxuri?: o comunitate văzută şi... nevăzută; o comunitate ierarhică şi... carismatică; una şi... împărţită, unitară şi plurală; sfântă şi... sfinţitoare, alcătuită din sfinţi şi... păcătoşi; activă şi... contemplativă; conservatoare şi... progresistă - ce nu este Biserica ***Bibliografie*** Mărtincă 2002, p. 278-299 AG GS Zoffoli 1994, p. 196-209; 622-635	- predare participativă - discuţii, reflecţii, dezbateri	
C 12	**Biserica şi statul** ***Conţinuturi*** - raportul stat-biserică de-a lungul vremii, între principii şi realităţi - probleme controversate: bunurile Bisericii; suveranitatea temporală a papei; puterea coercitivă a Bisericii - situaţia din România ***Bibliografie*** Andreescu 2004, 111-114 Bâzu 2005, 296-297 Bejan 2004, 79-108 Constituţia, art. 29, art. 4.6-7.29-30.32.42.44. Frunză 2005, 284-285 Gavriluţă 2004, 50-56	- predare interactivă - discuţii, reflecţii	

	Hoffmann 1986 (Église), p. 64-65 Hoffmann 1986 (Recomposition), p. 375-380 Legea 1/ 2000 Legea 142/ 1999 Legea 18/ 1991 Legea 501/ 2002 Legea 84/ 1995 Legrand 1986, p. 317 Năstase 2005, 3.1-3.2. 3.5. Păcurar 2004, 219 Zoffoli 1994, p. 648-654		
C 13	**Biserica, Împărăţia lui Dumnezeu?** ***Conţinuturi*** - Împărăţia lui Dumnezeu, miezul predicării Domnului - Împărăţia lui Cristos - Biserica – Împărăţia lui Dumnezeu ***Bibliografie*** Zoffoli 1994, p. 165-171	- predare participativă - discuţii, schimb de idei	
C 14	**Concluzii**		

Bibliografie

- Notiţe curs uz intern şi/ sau bibliografia detaliată mai jos, în principal cea precizată la fiecare temă.
- AA: Vatican II. Decret despre apostolatul laicilor Apostolicam actuositatem, http: // www.catholica.ro
- AG: Vatican II. Decret privind activitatea misionară a Bisericii Ad gentes, http: // www.catholica.ro
- Ammicht-Quinn 2006: Regina Ammicht-Quinn, Non c'è niente da ridere: la Chiesa può cambiare se stessa, Concilium 1 (2006), p. 22-27
- Andreescu 2004: Gabriel Andreescu, Necesitatea şi detaliile unei legi privind regimul cultelor şi libertatea de conştiinţă, în Paşi spre integrare. Religie şi drepturile omului în România, Limes, Cluj-Napoca 2004, p. 111-120
- Bailby 1961: Pierre Bailby, Le curé et sa paroisse, Paris, Librairie Arthème Fayard 1961
- Balthasar 1979: Hans Urs von Balthasar, Faut il des laïcs dans l'Église?, Communio no IV, 2/martie aprilie 1979, p. 7 17
- Bâzu 2005: Marius Bâzu, Ideea creştină în politica europeană şi în cea românească, în Un suflet pentru Europa. Dimensiunea religioasă a unui proiect politic, Anastasia, Bucureşti 2005, 296-310
- Bejan 2004: Sorin Bejan, Misiunea Bisericii între obiceiuri şi sfânta tradiţie, Paideia, Bucureşti 2004
- Bişoc 2003: Bişoc, Alois, Creştinii laici. Identitate şi misiune, http: // www.profamilia.ro / omul.asp?idmis=5
- CA: La catechesi degli adulti nella comunità cristiana. Alcune linee e orientamenti, http: // www.vatican.va / roman_curia / congregations / cclergy / documents / rc_con_cclergy_doc_19900414_adults catechesis_it.html
- CBC: Catehismul Bisericii Catolice, Bucureşti, Arhiepiscopia Romano Catolică 1993
- CD: Decret privind misiunea pastorală a Episcopilor în Biserică Christus Dominus, http://catholica.ro/
- Cerghizan: Radu Cerghizan, Religiile din România, http:// www.geocities.com/ Athens/ Delphi/ 5647/ rel43.htm
- Constituţia: Constituţia României 2003, http:// www.constitutia.ro
- DV: Vatican II. Dei Verbum, http: // www.catholica.ro
- Fitzgerald: Fitzgerald, Michael L., L'impegno dei laici nel dialogo interreligioso, http: // www.internetica.it / dialogoint_laici.htm100
- Frunză 2005: Forin Frunză, Biserica ortodoxă română şi laicizarea, în Un suflet pentru Europa. Dimensiunea religioasă a unui proiect politic, Anastasia, Bucureşti 2005, p. 274-295
- Ghika, Biserica: Vladimir Ghika, Biserica, din volumul Fragmente postume. Texte inedite din arhiva Institutului "Vladimir Ghika", http://www.vladimirghika.ro/scrieri_Ghika/fragmente_postume/fragmente_postume_13.php
- Ghika, Cristos şi Biserica: Vladimir Ghika, Cristos şi Biserica. Sunt darurile lui Dumnezeu pentru a răspunde nevoilor noastre pe pământ, din volumul Ultimele mărturii, http://www.vladimirghika.ro/scrieri_Ghika/ultimele_marturii/16-cristos_si_biserica.php
- Gavriluţă 2004: Nicu Gavriluţă, Toleranţă şi pluralism religios în România, în Paşi spre integrare. Religie şi drepturile omului în România, Limes, Cluj-Napoca 2004, p. 50-56
- Giussani 1993: Giussani, Luigi, Un'avvenimento di vita, cioè una storia, Roma, Il Sabato 1993
- GS: Vatican II. Constituţia pastorală privind Biserica în lumea contemporană Gaudium et spes, http: // www.catholica.ro
- Hoffmann 1986 (Église): J. Hoffmann, L'Église et son origine, în Initiation à la pratique de la théologie. Vol. III. Dogmatique II, Paris, Les Éditions du Cerf 1986, p. 55-141
- Hoffmann 1986 (Recomposition): J. Hoffmann, La Recomposition de l'unité, în Initiation à la pratique de la théologie. Vol. III. Dogmatique II, Paris, Les Éditions du Cerf 1986, p. 347-384

- Ioan Paul al II lea 1987: Ioan Paul al II lea, Messaggio. Giornata missionaria mondiale, 1987, http: // www.giovannipaolosecondo.rai.it / pastorale/missionarie / index.php?a=1987
- Ioan Paul al II lea 1988: Esortazione apostolica post sinodale Christifideles laici
- su la vocazione e missione dei laici nella Chiesa e nel mondo, http: // www.vatican.va / holy_father / john_paul_ii / apost_exhortations / documents / hf_jp ii_exh_30121988_christifideles laici_it.html
- Ioan Paul al II lea 1999: Ioan Paul al II lea, Planul lui Dumnezeu. Decalog pentru mileniul III, Editura enciclopedică, Bucureşti 1999
- Ioan Paul al II lea 2000 CMAL: Ioan Paul al II lea, Congresso mondiale dell'apostolato dei laici, Angelus (26.11.2000), http: // www.vatican.va / holy_father / john_paul_ii / angelus / documents / hf_jp ii_ang_20001126_jubillaity_it.html
- Ioan Paul al II lea 2000 MCL: Ioan Paul al II lea, Messaggio ai partecipanti al Congresso del laicato cattolico, http: // www.vatican.va / holy_father / john_paul_ii / speeches / documents / hf_jp ii_spe_20001125_jubilee laity_it.html
- Ioan Paul al II lea 2000 OCE: Ioan Paul al II lea, Celebrazione eucaristica in occasione del Congresso mondiale del laicato cattolico, Omelia (26.11.2000), http: // www.vatican.va / holy_father / john_paul_ii / homilies / documents / hf_jp ii_hom_20001126_jubillaity_it.html
- Ioan Paul al II lea 2002: Ioan Paul al II lea, Discurs adresat participanţilor la a XI a Adunare Generală a Acţiunii Catolice Italiene, http: // www.catholica.ro / documente / index3.asp?id=118
- Ioan Paul al II lea-EE: Ioan Paul al II lea, Ecclesia in Europa. Exortaţie apostolică postsinodală despre Isus Cristos, viu în Biserica sa, izvor de speranţă pentru Europa", http:// www.catholica.ro/ documente/ index3.asp?id=326
- IQC: Istruzione su alcune questioni circa la collaborazione dei fedeli laici al ministero dei sacerdoti, http: // www.vatican.va / roman_curia / congregations / cclergy / documents / rc_con_interdic_doc_15081997_it.html
- Lazzati 1989: Lazzati, Giuseppe, Laicità e impegno cristiano nelle realtà temporali, Roma, AVE 1989
- Legea 1/ 2000: Legea nr. 1 din 11 ianuarie 2000, pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole şi celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/ 1991 şi ale Legii nr. 169/ 1997, Monitorul oficial 8 (12.01.2000), soft Legis 4.0, 1994-2002, Piatra Neamţ, CTCE
- Legea 142/ 1999: Legea nr. 142 din 27 iulie 1999 privind sprijinul Statului pentru salarizarea clerului, Monitorul oficial 361(29.11.1999), soft Legis 4.0, 1994-2002, Piatra Neamţ, CTCE
- Legea 18/ 1991: Legea nr. 18 din 19 februarie 1991 a fondului funciar, Monitorul oficial 37 (20.02.1991), soft Legis 4.0, 1994-2002, Piatra Neamţ, CTCE
- Legea 501/ 2002: Legea nr. 501 din 11 iulie 2002 pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 94/ 2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparţinut cultelor religioase din România, Monitorul oficial 561(31.07.2002), soft Legis 4.0, 1994-2002, Piatra Neamţ, CTCE
- Legea 84/ 1995: Legea nr. 84 din 24 iulie 1995. Legea învăţământului, Monitorul oficial 167(31.07.1995), soft Legis 4.0, 1994-2002, Piatra Neamţ, CTCE
- Legrand 1986: Hervé Legrand, La réalisation de l'Église en un lieu, în Initiation à la pratique de la théologie. Vol. III. Dogmatique II, Paris, Les Éditions du Cerf 1986, p. 143-345
- LG: Vatican II, Constituţia dogmatică despre Biserică Lumen gentium, http://catholica.ro/documente/index2.asp?categorie=Conciliul_Vatican_II&subcategorie=0&order=datap
- LTC: Il laico testimone cattolico della fede nella scuola, http: // www.vatican.va / roman_curia / congregations / ccatheduc / documents / rc_con_ccatheduc_doc_19821015_lay catholics_it.html
- Martins 1997: Martins, José Saraiva, I laici nella Chiesa del XXI secolo, http: // www.ciofs.org / per / 1997 / lc97it25.htm#a0
- Martins: Martins, José Saraiva, Il significato dei santi oggi in un mondo che cambia, http: // www.vatican.va / roman_curia / congregations / csaints / documents / rc_con_csaints_doc_20030315_ martins saints_it.html
- Mărtincă 2002: Isidor Mărtincă, Scheme de teologie fundamentală, Bucureşti, 2002, Gramar
- NDQ: Nota dottrinale circa alcune questioni riguardanti l'impegno e il comportamento dei cattolici nella vita politica, http: // www.vatican.va / roman_curia / congregations / cfaith / documents / rc_con_cfaith_doc_20021124_politica_it.html
- Nicolas 1985: Jean-Hervé Nicolas, Synthèse dogmatique. De la Trinité à la Trinité, Fribourg/ Paris: Éditions Universitaires/ Éditions Beauchesne 1985
- Nicolas 1990: Marie-Joseph Nicolas, Court traité de théologie, Paris, Desclée 1990
- NPCL: Pontificio consiglio per i laici, Notiziario, http: // www.vatican.va / roman_curia / pontifical_councils / laity / documents / rc_pc_laity_doc_20040317_notiziario pc laici_it.html
- OE: Vatican II, Decret asupra Bisericilor orientale, Orientalium Ecclesiarum, http: // www.catholica.ro
- Paul al VI lea 1963: Paul al VI lea, Discorso agli auditores laici del concilio (29 noiembrie 1963), http: // www.vatican.va / holy_father / paul_vi / speeches / 1963 / documents / hf_p vi_spe_19631129_auditores laici_it.html
- Paul al VI lea 1976: Paul al VI lea, Lettera apostolica in forma di motu proprio Apostolatus peragendi (10 decembrie 1976), http: // www.vatican.va / holy_father / paul_vi / motu_proprio / documents / hf_p vi_motu proprio_19761210_apostolatus peragendi_it.html
- Păcurar 2004: Andi Păcurar, Islamul în România, în Paşi spre integrare. Religie şi drepturile omului în România, Limes, Cluj-Napoca 2004, p. 215-220
- Pié-Ninot 2008: Salvador Pié-Ninot, Ecclesiologia. La sacramentalità della comunità cristiana, Queriniana, Brescia: 2008
- PO: Vatican II. Decret privind slujirea şi viaţa preoţească Presbyterorum ordinis, http://catholica.ro/
- Radcliffe 2000: T. Radcliffe, Je vous appelle amis. Entretiens avec Guillaume Goubert, Cerf, Paris 2000

- Ratzinger-Messori 1985: Joseph Ratzinger, Vittorio Messori, Entretien sur la foi, Librairie Arthème Fayard, Paris 1985
- Rouet 2002: Albert Rouet, Le laïcat dans l'Église, http: // ssscroix.free.fr / colloque2002 / rouet_intro.htm
- Rylko 2000: Stanislaw Rylko, Intervento, Giubileo dell'apostolato dei laici, Conferenza stampa di presentazione del Congresso del laicato cattolico sul tema: „Testimoni di cristo nel nuovo millennio" (Roma, 25 30.11.2000), http: // www.vatican.va / jubilee_2000 / jubilevents / jub_jubillaity_20001120_press conference_it.html
- SC: Vatican II. Constituţia despre liturgie, Sacrosanctum concilium, http://catholica.ro/
- Schinella: Ignazio Schinella, I laici nella Chiesa. I laici sono chiamati a testimoniare nel mondo con impegno e fecondità non inferiori ai presbiteri, http: // www.nova3.com / parrocchie / _riflessioni / laici.htm
- Soskice 2006: Janet Martin Soskice, Imago Dei e differenza sessuale, Concilium 1 (2006), p. 51-59
- Strafford 2000: James Francis Strafford, Intervento, Giubileo dell'apostolato dei laici, Conferenza stampa di presentazione del Congresso del laicato cattolico sul tema: „Testimoni di cristo nel nuovo millennio" (Roma, 25 30.11.2000), http: // www.vatican.va / jubilee_2000 / jubilevents / jub_jubillaity_20001120_press conference_it.html.
- Thabor: Thabor, L'Encyclopédie des catéchistes, Paris, Edition Desclee 1993
- UR: Vatican II, Decret despre ecumenism Unitatis redintegratio, http://catholica.ro/ documente/index2.asp? categorie= Conciliul_Vatican_II&subcategorie=0&order=datap
- Vaticano: La Città del Vaticano oggi, http://www.vaticanstate.va/IT/ Stato_e_Governo/Storia/ La_Citta_del_Vaticano_oggi.htm
- Zoffoli 1994: Enrico Zoffoli, Cristianesimo. Corso di teologia cattolica, Udine, Edizioni Segno, 1994

8.2 Seminar		**Metode de predare**	**Observaţii**
S 1	**Introducere** - trecerea în revistă a tematicii şi bibliografiei - investigarea cunoştinţelor preliminare ale studenţilor - prezentarea temelor; prezentarea bibliografiei; prezentarea sarcinilor pe parcursul semestrului şi a condiţiilor de examinare temă: Cum se articulează concret în viaţa noastră de creştini aspectul instituţional şi dimensiunea de taină a Bisericii? Care primează?	- discuţii introductive	
S 2	**Originea Bisericii** - discuţii la oră: 1. starea de păcat a lumii/ necesitatea lucrării Bisericii 2. paralele între tendinţele spirituale din sânul iudaismului în vremea lui Isus şi cele din Biserica de azi? - vizionarea (în particular sau parţial la oră) filmului Sfântul Petru partea I - temă: realizarea unui eseu despre începuturile Bisericii pornind de la conţinutul filmului şi cursului	- vizionare film - reflecţie - schimb de idei	
S 3	**Reflecţia teologică asupra Bisericii** - vizionarea (în particular sau parţial la oră) filmului Sfântul Petru partea a II-a - comentarea filmului pornind de la conţinutul cursului; alegerea unei scene şi comentarea ei din perspectiva situaţiei actuale a Bisericii sau din cea a propriei credinţe - temă: reflecţie asupra rolului structurilor parohiale şi diecezane în evanghelizare	- vizionare film - reflecţie - schimb de idei	
S 4	**De la Biserica universală la Biserica locală** - dezbateri pe tema rolului structurilor parohiale şi diecezane în evanghelizare; prezentarea creativă a elementelor studiate; idei, proiecte - temă: lectură LG 1-29 + CD + PO	- reflecţie şi schimb de idei - documentare individuală	
S 5-6	**Structura ierarhică a Bisericii** - discuţii pe marginea textelor LG 1-29 + CD + PO, mai ales pe tema sensului întreitei misiuni a ierarhiei - vizionarea (în particular sau parţial la oră) filmului Don Bosco; comentarea filmului pornind de la conţinutul cursurilor	- vizionare film - reflecţii, schimb de idei - documentare	

	- temă: lecturarea textului LG 30-41/ AA		
S 7-8	**Locul şi rolul laicilor catolici în Biserică şi lume** - discuţii pe marginea textului LG 30-41 + AA - vizionarea (în particular sau parţial la oră) filmului Giuseppe Moscati; discuţii pe marginea lui - temă: pregătirea unei dezbateri pe tema egalităţii în demnitate a membrilor poporului lui Dumnezeu şi a complementarităţii întru slujire; desfăşurarea dezbaterii	- reflecţie, discuţii - pregătirea unei dezbateri + dezbaterea propriu-zisă	
S 9	**Biserica una. Comuniunea între Biserici** - vizionarea filmului Karol, un om care a ajuns papă - discuţii pe marginea filmului - temă: - lectura documentelor UR şi OE	- vizionare film - reflecţii, schimb de idei	
S 10	**Biserica împărţită, dialogul ecumenic, idealul unităţii** - discutarea documentelor UR şi OE - proiect: un posibil model de realizare a unităţii Bisericii?	- discuţii, schimb de idei - reflecţie	
S 11	**Proprietăţile Bisericii. „Una, sfântă, catolică şi apostolică..."** - vizionarea (în particular sau parţial la oră) filmului Karol, un papă care a rămas om - discuţii pe marginea filmului - temă: organizarea unei dezbateri pe tema raportului ideal între Stat şi Biserică; situaţia din România	- vizionare film - schimb de idei - documentare pe echipe, organizarea dezbaterii	
S 12	**Biserica şi statul** - dezbatere pe tema raportului ideal între Stat şi Biserică; situaţia din România - temă: lectură LG 48-69	- dezbatere	
S 13	**Biserica, Împărăţia lui Dumnezeu?** - discuţii pe marginea textului LG 48-69 - reflecţie pe tema propriei responsabilităţi în edificarea Bisericii; împărtăşirea roadelor reflecţiei	- discuţii, dezbateri - reflecţii	
S 14	**Concluzii** - discuţii concluzive pe marginea conţinuturilor abordate de-a lungul semestrului	- împărtăşiri - dezbateri	

Bibliografie

AA
CD
LG
PO
OE
UR
Texte din suportul de curs sau, după caz, resurse liber alese (inclusiv din cele precizate la bibliografia de curs)
Alte resurse: filmele artistice precizate mai sus

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conţinuturile disciplinei şi metodele de predare-învăţare oferă studentului suficiente competenţe profesionale şi transversale pentru activitatea sa profesională viitoare
- pentru cei care vor activa în domeniul pastoral-catehetic sau social-caritabil oferă conţinuturi de specialitate direct utilizabile în activitatea profesională şi orizonturi de aprofundare pentru o formare continuă
- pentru cei care vor activa în alte domenii, oferă un bagaj de conţinuturi (la nivel de cunoştinţe şi valori) complinitoare şi suficiente competenţe posibil de utilizat în orice activitate profesională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs 10.5 Seminar/laborator	Evaluarea cunoştinţelor se va realiza prin examen scris sau oral. Se va urmări activitatea la ore, fără ca aceasta să fie o condiţie de discriminare în privinţa aprecierii finale a prestaţiei studenţilor; prezenţa activă a studenţilor va contribui la mărirea notei obţinute la examinare și/ sau la reducerea sarcinilor pentru examen.	Examen scris sau oral Evaluarea pe parcurs a participării studenţilor la curs şi seminar.	Participarea activă a studenţilor va contribui la mărirea notei obţinute la examen cu până la trei puncte și/ sau la reducerea sarcinilor pentru examen.
10.6 Standard minim de performanţă			
• asimilarea operantă a principalelor teme şi conţinuturi • participarea activă la construirea cursului şi seminarului • dovedirea capacităţii de documentare individuală şi în echipă • dovedirea capacităţii de sinteză, reflecţie, comunicare			

Data completării
08.04.2019

Semnătura titularului de curs
lect. dr. Simona Ştefana Zetea

Semnătura titularului de seminar
lect. dr. Simona Ştefana Zetea

Data avizării în departament
17.04.2019

Semnătura directorului de departament

lect. dr. Grigore Marius Furtună